

Divoká karta 2010: Zajímavé kapitoly z paleoekologie.

Sylabus přednášky:

1. **Kvartér.** Vývoj poznání kvartéru (čtvrtohor) od nejstarších dob (18. století) po současnost. Skrz výklad dějin kvartérní vědy osvětlíme základní fakta o kvartéru, jeho členění, změny klimatu a jejich příčiny, opěrný systém stratigrafie kvartéru, základní principy datování, problém dnešního „globálního oteplování“.
2. **Poslední kvartérní cyklus v Evropě.** Poslední interglaciál a jeho srovnání s holocémem. Poslední vrcholný glaciál. Svět „lovců mamutů“ a jeho zhroucení. „Klasická“ a „kryptická“ glaciální refugia. Klimatický chaos pozdního glaciálu a jeho důsledky. Hledání současných krajinných a vegetačních analogií v oblasti vnitřní Asie.
3. **Klíčové etapy postglaciálního vývoje vegetace a krajiny ČR.** Česká republika jako klíčový nástupní prostor postglaciální rekolonizace Evropy. Lesy starého holocénu a jim odpovídající současné analogie. Paleoekologický význam mezolitické etapy vývoje společnosti. Osud travinné a keříčkové vegetace ve středním holocénu. Neolitizace. Přirozené a antropogenní změny v lesích. Vrcholná etapa vývoje pravěké kulturní krajiny ve střední Evropě. Vznik moderních typů lesa. Středověká kolonizace a další vývoj kulturní krajiny.
4. **České termofytikum – žhavý paleoekologický terén.** Série případových studií k vývoji vegetace a krajiny od posledního vrcholného glaciálu po současnost, soustředěných do prostoru České kotliny. Poslouží jako konkretizace doposud řečeného.
5. **Nakonec trochu exotiky.** Paleoekologické zkušenosti z archeologicko-přírodovědných expedic do egyptské Východní Sahary.

Přednáší Petr Pokorný: pokorny@arup.cas.cz

Literatura doporučená k předběžnému studiu:

- Sádlo J., Pokorný P., Hájek P., Dreslerová D., Cílek V. (2008): *Krajina a revoluce. Významné přelomy ve vývoji kulturní krajiny Českých zemí*. 3. upravené vydání. Malá Skála, Praha.
- Ložek V. (2007): *Zrcadlo minulosti. Česká a slovenská krajina v kvartéru*. Dokořán, Praha.
- Pokorný P., Bárta M. (eds., 2008): *Něco překrásného se končí. Kolapsy v přírodě a společnosti*. Dokořán, Praha.
- Kuna M. (ed., 2007): *Archeologie pravěkých Čech 1. Pravěký svět a jeho poznání*. Archeologický ústav AVČR, Praha.